

Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets Sundheds- og Forebyggelsesudvalg

Dato: 7. juni 2013
Enhed: Primær Sundhed
Sagsbeh.: SUMSBPE
Sags nr.: 1301560
Dok nr.: 1197643

Folketingets Sundheds- og Forebyggelsesudvalg har den 20. marts 2013 stillet følgende spørgsmål nr. 493 (Alm. del) til ministeren for sundhed og forebyggelse, som hermed besvares endeligt. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Özlem Sara Cekic (SF).

Spørgsmål nr. 493:

"Vil ministeren, om opfølgning på SUU alm. del svar på spørgsmål 414, oplyse:

- hvorvidt brugen af sikkerhedsudstyr registreres systematisk?
- hvor ofte sikkerhedsudstyret er blevet brugt siden 2008, hvor proceduren blev indført?
- hvornår Region Sjælland blev orienteret om denne praksis?
- hvilke konkrete personalegrupper der benytter sikkerhedsudstyret?
- hvordan det vurderes at påvirke patientens helbred regelmæssigt at blive mødt af personale iført sikkerhedsudstyr?
- årsagen til at personalet, i de situationer hvor sikkerhedsudstyr vurderes påkrævet, selv går ind til patienten og ikke i stedet tilkalder politiet?
- hvorvidt Sikringen har fået inspiration fra udlandet til at indføre brugen af denne metode - og i så fald hvorfra?
- hvorvidt Sikringen har rådført sig med eksperter inden brugen af denne metode blev indført - og i så fald hvem?"

Svar:

. / . Jeg har til brug for min besvarelse indhentet nedenstående oplysninger fra Region Sjælland:

"Spørgsmål nr. 493 omhandler anvendelsen af sikkerhedsudstyr på Sikringsafdelingen i Nykøbing Sjælland, og der refereres i spørgsmålet til Region Sjællands besvarelse af spørgsmål nr. 414 om samme emne.

Psykiatrien Region Sjælland har også til denne besvarelse anmodet afdelingsledelsen for Retspsykiatrisk afdeling om kommentarer til de stillede spørgsmål.

I bidraget til besvarelse af spørgsmål nr. 414 oplyste Psykiatrien Region Sjælland, at Folketingets § 71-tilsyn i august 2012 aflagde uanmeldt tilsynsbesøg på Sikringsafdelingen i Nykøbing Sjælland, og at det af tilsynets afsluttende rapport om besøget bl.a. fremgår, at Sikringsafdelingen havde fået et bedre arbejdsmiljø bl.a. som resultat af efteruddannelse ved en ekstern konsulent, ligesom antallet af voldelige episoder med skader til følge er mindsket. Det fremgår endvidere af rapporten, at da der er tæt personlig kontakt på afdelingen har personalet mulighed for at iføre sig hjelm og sikkerhedsvest ved ekstremt voldelige patienter.

Af bidraget til besvarelse af spørgsmål nr. 414 fremgik det endvidere, at personalet på Sikringsafdelingen siden 2008 i helt specielle situationer har brugt hjelm, sikkerhedsvest og enkelte gange handsker, når de skal ind til meget voldelige og udadreagerende patienter. Brugen af sikkerhedsudstyret sker efter konkret vurdering, hvori bl.a. indgår en afvejning af hensyn til patienten, patientens tilstand og til personalet. Der arbejdes også i disse situationer efter mindste middels-princippet, og eventuel anvendelse af udstyret er således situationstilpasset patientens adfærd, og med henblik på at undgå at personalet kommer alvorligt til skade.

Endelig oplystes det i bidraget til besvarelse af spørgsmål nr. 414, at sikkerhedsudstyret aktuelt anvendes efter behov i forhold til én konkret patient, at anvendelsen varierer meget, afhængig af patientens tilstand, således også fra uge til uge, samt at det - når sikkerhedsudstyret har været anvendt i en konkret situation - efterfølgende dokumenteres i patientens journal.

Som tidligere oplyst anvendes sikkerhedsudstyret efter konkret vurdering. I den konkrete vurdering indgår afvejning af en lang række forhold, bl.a. patientens farlighed, risikoen for voldelig adfærd, hensynet til patienten selv samt den fortsatte behandling og pleje af patienten, hensynet til personalet, hensynet til afdelingens øvrige patienter, samt efterlevelse af mindste middels-princippet.

Beslutning om anskaffelse af sikkerhedsudstyret blev truffet i tilknytning til en sikkerhedsmæssig efteruddannelse af Sikringsafdelingens personale i 2008 (som i øvrigt blev efterfulgt af en relationsuddannelse for personalet). Man fandt ud af, gennem træningen og undervisningen, at anvendelse af sikkerhedsudstyr i visse, særlige situationer kunne være nødvendigt for at undgå, at patienter og ansatte lider overlast. Indførelsen af udstyret og informationer om anvendelsen af dette skete bl.a. via ekstern rådgivning.

Sikkerhedsudstyret anvendes - og har i en periode været anvendt - alene i forhold til én af afdelingens patienter, som er meget uforudsigelig i sine reaktioner. Patienten profiterer godt af at få mulighed for at komme ud i afdelingens gårdhave, men på grund af utilregneligheden kan det være vanskeligt og forbundet med væsentlige risici for personalet at føre patienten tilbage til afdelingen, og i visse situationer vurderes det derfor nødvendigt at tage nogle forholdsregler i form af anvendelse af sikkerhedsudstyr, når patienten skal hentes ind. Dette sker skønsmæssigt gennemsnitligt ca. 4 gange per måned (med en væsentlig spredning fra måned til måned).

Derudover har sikkerhedsudstyret skønsmæssigt været anvendt enkeltstående til to andre patienter i henholdsvis omkring 2009 og i 2011.

Sikringsafdelingen søger normalt at håndtere alle interne konflikter selv, og tilkalder derfor som udgangspunkt kun politiet ved udefrakommende trusler mod afdelingen. Baggrunden herfor er, at det vurderes som mere skånsomt over for patienterne, at konfliktsituationer - eller optræk til sådanne situationer - varetages af personale, der kender patienterne og som er vant til at håndtere dem. Det vil for nogle patienter kunne virke overvældende at blive konfronteret med politi inde på Sikringsafdelingen, og det er derfor kun sket helt undtagelsesvist, f.eks. i en situation, hvor en patient havde barrikaderet sig på sin stue.

Tilkaldelse og anvendelse af politiet vil også kunne medføre risiko for selvskade på patienter eller skader på personalet, på grund af politiets længere responstid. Der er til brug for denne vurdering indhentet konkrete oplysninger om responstid fra politiet, som i øvrigt oplyser, at de tilkaldte betjente i givet fald vil møde med deres personlige værnemidler, som er peberspray, stav og pistol. På forespørgsel er det endvidere oplyst fra politiet, at såfremt det i situationen skønnes nødvendigt at tilkalde yderligere betjente, skal disse først samles i Roskilde og derefter transporteres til Nykøbing Sjælland. Disse betjente vil i givet fald have rådighed over sikkerhedsudstyr, der svarer til det, som kan anvendes af Sikringsafdelingen selv.

Opgaven med at føre patienten tilbage fra ophold i gårdhaven varetages af afdelingens plejepersonale og sikkerhedsmedarbejdere. Ved den praktiske gennemførelse er to medarbejdere - efter konkret vurdering af den aktuelle situation - iført sikkerhedsvest og hjelm. De to medarbejdere tager hjelmene af igen så snart situationen vurderes at være under kontrol, dvs. typisk i løbet af halve til hele minutter, og patienten føres derefter ind i afdelingen.

Det vurderes, at denne fremgangsmåde er mindre traumatiserende for patienten, end en situation, hvor fastholdelse skulle foregå uden værnemidler med deraf følgende risiko for et mindre kontrolleret forløb, hvor personalet ville være i høj risiko for alvorlige slagskader.”

Med venlig hilsen

Astrid Krag / Susanne Beck Petersen